

Josep Maria Mas Solench, fill predilecte de Santa Coloma

Text > **ANTONI SOLÀ I BOHIGAS**, exalcalde de Santa Coloma de Farners

Fotos > **ARXIU FAMÍLIA MAS SOLENCH**

Enguany commemorem el centenari del naixement de Josep Maria Mas Solench, fill predilecte de la nostra ciutat i una de les personalitats colomenques més rellevants del segle xx. La seva aportació al dret català, a la cultura del país i a la nostra ciutat és encomiable. Ja de ben jove va contribuir a l'organització dels Jocs Florals colomenques i a la publicació de la revista *La Selva*, i va ser secretari de la Junta organitzadora del mil·le-

nari (1950) de la ciutat, una efemèride que va tenir un impacte cultural molt positiu per a Santa Coloma de Farners.

La biografia de Mas Solench ens mostra una persona molt activa en pro de la ciutat i el país. Advocat de professió, va ser un editor incansable, un activista compromès amb la llengua i la cultura del país, un biògraf rigorós i un intel·lectual que va posar el seu coneixement al servei del bé comú, amb una gran capacitat de treball per portar a terme projectes relacionats amb el dret, la cultura i el país.

L'any 1953 es va casar amb Maria Dolors Margarit Gruart, i amb el temps van formar una família nombrosa i exemplar. La Maria Dolors, esposa i mare, va ser una dona excepcional, la seva parella inseparable i estreta col·laboradora, que l'acompanyà en totes les vicissituds de la vida. Un suport importantíssim perquè en Mas tingués una vida familiar feliç i pogués portar a terme una trajectòria professional prolífica i d'èxit.

La seva formació com a advocat el va portar a viure a Barcelona, on va exercir com a tal i posteriorment va entrar en el món editorial. Va treballar a l'Editorial Labor, la Planeta i la Montaner-Simón, però sempre va mantenir els lligams amb Santa Coloma de Farners, ja que hi venia tots els caps de setmana per conviure amb els pares i compartir vivències i valors amb les amistats. En certa manera, Mas Solench va ser com un ambaixador de Santa Coloma a Barcelona. El seu tracte afable i exquisit, acompanyat de propostes sempre molt interessants i d'un finíssim sentit de l'humor, li obria

>> Amb la seva dona, Maria Dolors Margarit Gruart.

moltes portes. Va col·laborar amb tots els ajuntaments colomenques en l'organització d'actes culturals que enaltien i prestigiaven la ciutat. En l'àmbit local, algunes de les seves aportacions més interessants són la *Guia de Santa Coloma de Farners* i les biografies d'alguns colomenques il·lustres. També cal destacar el *Diccionari breu de la sardana* i *La sardana, dansa nacional*, un llibre que es va presentar l'any 1994 al Liceu de Barcelona en la Diada de la Sardana. Un acte presidit pel molt honorable president Jordi Pujol.

Com a anècdota, cal dir que Salvador Espriu el va animar a escriure el llibre sobre la sardana, després que en Mas Solench li regalés el *Diccionari breu de la sardana*. En Mas ho explicava així: «L'Espriu m'estimulava perquè escrivís un llibre més ambiciós sobre la nostra dansa, per al qual m'havia ofert espontàniament la seva col·laboració personal i un pròleg que m'anunciava que seria extens perquè el tema l'interessava particularment i conside-

>> Josep Maria Mas Solench davant el monestir de Ripoll.

>> Amb la càmera pels voltants de Sant Salvi (les Guilleries).

rava que calia dignificar la sardana». Malauradament, Espriu es va morir abans que el llibre estigués acabat.

No deixa de ser curiós que Mas Solench es relacionés amb els dos grans poetes vinculats amb Santa Coloma: Joan Vinyoli i Salvador Espriu. Amb Vinyoli va mantenir una relació laboral, ja que van coincidir a l'Editorial Labor. Amb Espriu es van conèixer a la notaria per motius professionals, però la relació va cristal·litzar en una «amistat civilitzada», segons Espriu mateix. Tant és així que, quan es va celebrar l'acte de nomenament d'Espriu com a fill predilecte, va delegar la seva representació a Mas Solench per motius de salut.

També cal remarcar que Mas Solench va ser l'impulsor del Premi Salvador Espriu, instaurat pel nostre Ajuntament i patrocinat conjuntament per aquesta institució i la Caixa de Catalunya. Aquest premi va ser convocat anualment del 1986 al 1994, nou edicions en les quals en Mas va ser l'ànima i el secretari del jurat. Sempre va aconseguir que estigués format per personalitats reconegudes de la nostra cultura, com Josep Maria Boix i Selva, Maria Àngels Anglada, Josep Faulí, Jordi Sarsanedas, Joan Margarit, Eudald Solà, Rosa Maria Delor, Francesc Vallverdú, Carles Miralles, Maria Aurèlia Capmany, Enric Badosa... La primera edició de poesia la guanyà Miquel Martí Pol l'any 1987, amb el poemari *Els bells camins*. Malauradament, el Premi Salvador Espriu es va deixar de convocar a partir de l'any 1995 per motius econòmics.

Pel que fa a les biografies de col·loms il·lustres, Mas Solench ens en va fer un avenç en la *Guia de Santa Coloma de Farners*, en la qual presentava una vintena de personalitats que havien excel·lit en diferents àmbits: art, ciència, història, literatura... Una llista que justifica que Santa Coloma es consideri una ciutat de sants i savis. Posteriorment, el seu afany de coneixement

i investigació el va portar a publicar les biografies de sant Salvador d'Horta, sant Dalmau Moner, el pare Xiberta, el pare Rodés, Millàs i Vallicrosa, Ricard Carles Aragó i Frederic Clascar. Arran d'aquestes publicacions i de les converses que vam mantenir a partir de l'any 1995, any en què vaig tenir l'honor de ser elegit alcalde de la nostra ciutat, va sorgir la idea de crear un espai per explicar què ha aportat Santa Coloma a la cultura del país. Finalment, aquesta idea es va concretar en La Casa de la Paraula, un projecte engrescador que identifica Santa Coloma com una ciutat cultural. Hi ha poques ciutats que puguin presentar una llista de personalitats tan rellevants. Aquests ciutadans il·lustres hi eren, però va ser Mas Solench qui ens els va descobrir i ens els va posar a l'abast amb el seu estil directe, amable i amè.

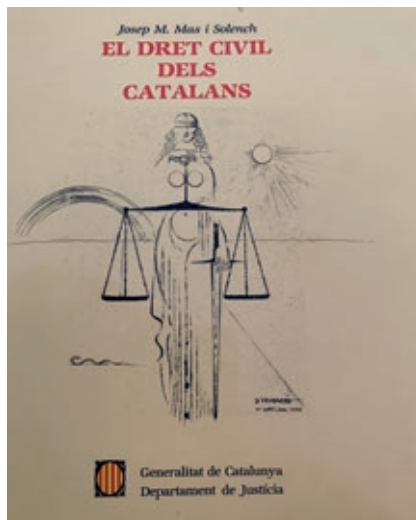
Més transcendent encara va ser la seva aportació a la historiografia jurídica catalana. La seva obra, rigorosa i profundament arrelada en la tradició jurídica de Catalunya, va contribuir a la recuperació del dret públic i privat català. Especialment en una època

marcada per la desmemòria imposada. Va publicar una vintena de llibres sobre dret. En el vint-i-cinquè aniversari de la Compilació del Dret Civil de Catalunya (1960-1985) va publicar, per encàrrec del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, *El dret civil dels catalans* (1985), una obra en la qual s'expliquen els orígens i el desenvolupament històric de les nostres institucions jurídiques i el sentit de les vigents avui dia; un llibre de caràcter divulgatiu adreçat al públic en general. Posteriorment, *El Tribunal de Cassació de Catalunya* (1987), *Mil anys de dret a Catalunya* (1989) i altres publicacions l'avalen com un gran historiador del dret català.

De la seva biografia també cal destacar que va ser president de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics de l'Institut d'Estudis Catalans (1995) i president de l'Arxiu Internacional Ramon de Penyafort (1997). La seva bona tasca va merèixer importants reconeixements, com ara el títol de cavaller oficial de l'orde al Mèrit de la República Italiana, que li va concedir el president de l'Estat italià (1993); la Medalla President Macià, atorgada pel president de la Generalitat de Catalunya (1994); la Creu Distingida de Sant Ramon de Penyafort, concedida pel Ministeri de Justícia (2005), i, a títol pòstum, el de fill predilecte de Santa Coloma de Farners (2006).

Esperem que la commemoració del centenari Mas Solench serveixi per aprofundir en el coneixement de la seva obra i per mostrar un agraïment immens vers el nostre il·lustre conciutadà.

Gràcies, Josep Maria!

>> Coberta d'El dret civil dels catalans, publicat per primer cop el 1985.

>> Amb toga, durant l'acte del cinquantè aniversari de col·legiat al Col·legi d'Advocats.